

OPU

Oplæring i udlandet for elever
i erhvervsuddannelserne

Præmie- vindere 2025

Side 4

Karoline Mandrup

Planteskolegartner i Brasilien

Side 8

Kristín Gerðalíð

Guldsmed i Norge

Side 12

Maria Ewers Hagedorn

Social- og Sundhedsassistent i Grækenland

Side 16

Christian Holten Frengler

Anlægsgartner i Island

Side 18

Anna Storm

Tømrer i Schweiz

Side 20

Anna-Kristina Krogsgaard

Teknisk designer i Grønland

Side 22

Cecilie Solvei Holmfjord Jonassen

Film- og tv-produktionstekniker i USA

Om konkurrencen

For 13. år i træk udskrev Uddannelses- og Forskningsstyrelsen i foråret 2025 en konkurrence blandt elever i erhvervsuddannelserne om gode fortællinger fra virksomhedsophold i udlandet.

Formålet med konkurrencen er ligesom tidligere år at sætte fokus på oplæringsophold i udlandet som led i erhvervsuddannelserne og inspirere flere unge til at rejse ud for at dygtiggøre sig.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen modtog i 2025 i alt 32 gode bidrag (22 video-bidrag og 10 skrevne historier) fra elever, der har været på ophold i udlandet med økonomisk støtte fra Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) gennem OPU-ordningen.

Årets elever kommer fra 15 forskellige fag og har været i oplæring i 15 forskellige lande på 5 forskellige kontinenter. En række af eleverne er udstationeret i nogle måneder fra deres danske oplæringssted eller har orlov fra deres skoleoplæringscenter – andre vælger at tage et længere ophold eller hele deres praktiske uddannelse i udlandet.

Uanset viser elevernes fortællinger, at et ophold i udlandet er noget, der sætter tydelige spor både fagligt og personligt og tilfører erhvervsuddannelserne en værdifuld dimension. Og for mange elever giver opholdene erfaringer, der er med til at forme arbejdsliv og videre uddannelse.

På grund af de mange og gode videobidrag, der er indkommet til konkurrencen i år, har Uddannelses- og Forskningsstyrelsen sammen med Danske Erhvervsskoler og – Gymnasier (DEG) og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) besluttet at øge antallet af præmieringer fra tre til fire, hvad angår filmpriserne, dvs. at der i 2025 uddeles fire og ikke kun tre præmier i filmkategorien.

Vinderhistorierne kan læses på de kommende sider i denne publikation ligesom filmene kan ses via QR-koderne på de sidste sider. Desuden findes der link til dem og tidligere vinderfilm på <https://gribverden.dk/din-vej/oplaering-i-udlandet/>

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen takker de mange nuværende og tidligere OPU-elever for, at de vil dele deres oplevelser og erfaringer fra udlandet.

Konkurrencepræmierne er sponsoreret af Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.

En skør ide

Af **Karoline Mandrup**, planteskolegartnerlærling i Brasilien

I starten af den danske vinter valgte jeg at søge læreplads i Brasilien. Min ide var at opleve livet og arbejdet i et helt nyt format. Bare tre måneder og så tilbage. Nu sidder jeg her, otte måneder inde i min praktikperiode, stadig i Brasilien, og jeg skal prøve at samle min oplevelse med et par ord. På portugisisk dækker udtrykket 'Meus deus' (min gud) ret godt. Men lad mig prøve.

Fra Odense bibliotek sendte jeg min omhyggeligt skrevne besked ud til Terramana, en frugt- og grøntgård i det centrale Brasilien. Min besked skulle igennem flere gennemlæsninger, før jeg var tilfreds.

Jeg var meget nervøs og tænkte, at min ide var en smule skør. De ville nok ikke svare. Der gik to dage og så kom svaret:

Jeg var velkommen og de skulle nok hente mig, når jeg landede.

Efter en del papirarbejde, et visum og et håbløst sidste-øjebliks-forsøg på at lære portugisisk med Duolingo, tog jeg afsted til Brasilien.

Arbejdsplads, bopæl og genoplivede marker

Jeg blev samlet op af Anna i hovedstaden Brasília. Vi kørte videre til gården, der ligger i Vendinha i staten Goiás og skulle blive mit hjem og arbejdsplads det næste stykke tid.

Parret Anna og Tao har sammen et fem år gammelt frugt- og grøntlandbrug, som baserer sig på agroflorestra. Agroflorestra har sine rødder i Brasilien og har flere ligheder med den måde, man dyrker jorden inden for permakultur, men har et større fokus på forholdet mellem input og udbytte. Man arbejder med genopbygningen af mikroliv og biodiversitet i trætte landbrugsjorde, hvilket bl.a. indbefatter indarbejdning af buske og træer i markdesignet.

På marken står derfor mange kulturer sammen i rækker, og udvalget er sammensat med tanke på både profit og markens behov. Det er et interessant puslespil at lære.

En anden hverdag med motorsav og machete

Min arbejdsdag starter kl. 7 og slutter kl. 15 hos Terramana, der er inddelt i tre afdelinger: Marken, Processing og Dyrehold. Jeg får lov at se alle dele, men mit arbejde er i marken.

Gården har tre fastansatte i marken, én i dyrehold og to i processing. For de fastansatte er dagene længere, med fyraften kl. 17:30, og 1,5 times frokostpause.

I Brasilien er landbrugsarbejde lig med lange dage. Ofte i bagende sol, med hårdt fysisk arbejde og ringe løn. Da arbejdskraft er billigere end maskiner er det ofte mere tiltalende at investere i en ekstra ansat end i en traktor, der kan gøre arbejdet lettere.

Arbejdsforhold og redskaber er også nogle andre end i Danmark. Der er færre regler i forhold til håndtering af fx gødningsmidler og sikkerheds-

” Heldigvis har jeg erfaret, at der er mange måder at kommunikere på, og at man sagtens kan forme stærke relationer og forstå relativt komplekse ting uden et fælles talt sprog. Især når man har et arbejde at være sammen om ” .

udstyr. Da det var tid til beskæring af frugttræer, fik jeg en motorsav i hånden og blev bedt om at kravle op i et meget tyndstammet træ. Så godt jeg nu kunne.

Arbejdet er ofte manuelt og macheten er et absolut universalt værktøj, der både kan erstatte græsslåmaskinen, saven og beskæresaksen.

Flora og faunaen er også anderledes her. Der er slanger, termitter, tørke og regnsæson at tage højde for og alting lader til at gro med lynets hast. Primærafgroderne på gården er passionsfrugt, kaffe og mango. Men inden for agroflorester ligger det største arbejde ofte i de sekundære afgroder. Ukrudt, bananpalmer og hurtigt voksende træsorter anvendes som jordforbedring og har hver sin funktion. Særligt arbejdet med bananer har været interessant for mig. De gror hurtigt og overalt i Brasilien og er med til at holde en masse vand i marken, så man med den rette planlægning ikke behøver kunstvanding. Pleje af palmerne foregår også med machete. Det er her arbejdet virkelig bliver til et håndværk, hvor man kan se, hvem der er erfaren og laver rene snit.

En brasiliansk landmand går aldrig i marken uden sin machete.

Sprogbarrierer og personlige sejre

Som en ægte optimist undervurderede jeg sprogbarrieren før ankomst. I mine frokostpauser blev der derfor terpet portugisisk. Men portugisisk i en lærebog er langt fra det portugisiske, der bliver talt i landområderne. Det blev til nogle sjove misforståelser, bl.a., da jeg selvsikkert fik guidet et af Taos familiemedlemmer til poolen, da han spurgte om toilettet.

Heldigvis har jeg erfaret, at der er mange måder at kommunikere på, og at man sagtens kan forme stærke relationer og forstå relativt komplekse ting uden et fælles talt sprog. Især når man har et arbejde at være sammen om. Med tiden er jeg gået fra at modtage en arbejdsopgave til at være en del af arbejdsplanlægningen. Når der kommer engelsktalende besøgende, er det blevet min opgave at guide og sætte dem ind i gårdens rytme.

Det er en stærk følelse at mærke, at der bliver givet ansvar og tillid til mig, og at jeg erhverver mig begge dele gennem min arbejdsindsats.

Den brasilianske 'jeito' (måde).

Selvom arbejdet i marken er hårdt, og det er lange dage, er der stadig en afslappet stemning. Der er altid tid til smil og snak. Det er noget helt særligt brasiliansk, som skinner igennem både i og uden for arbejdspladsen, og som jeg gerne vil tage med, når jeg er kommet tilbage til Danmark.

I min fritid tager jeg på eventyr. Jeg har set vandfald, (forsøgt) danset gadesamba, sludret med butiksindehavere og hvem der ellers havde lyst. Det føles utrolig let at være fremmed i Brasilien. Selvom man ikke kan sproget, bliver man let inviteret ind i fællesskabet. Det virker som om engagement og interesse er en del af folkesjælen. Det er let at netværke både privat og arbejdsmæssigt. Blandt gårdene, som arbejder med agrofloresta, er der et tæt netværk.

Således endte det også med, at jeg fik lov at besøge to andre gårde. En i den sydlige del af landet og en i det nordlige.

Et lærerigt eventyr

Der er så meget nyt og så mange ting at forelske sig i, at jeg har valgt at tage hele mit praktikforløb i Brasilien.

På mit snart hele år i landet har jeg ikke blot lært en helt ny gren af gartnerfaget at kende, jeg har set tre forskellige dele af et enormt land, arbejdet med frugt og grønt i tre forskellige biomer, tillært mig et sprog (næsten da), tekniske færdigheder, fået en machete overrakt af min mester og øjnene op for betydningen af mit fag i lokal men også international sammenhæng.

Jeg kommer derfor hjem med to kufferter fulde af oplevelser og en følelse af, at mit arbejde betyder noget, og at der endnu er en hel verden at lære af.

” Det er en stærk følelse at mærke, at der bliver givet ansvar og tillid til mig, og at jeg erhverver mig begge dele gennem min arbejdsindsats ”.

I isbjørnens fodspor – 78° Nord

Af **Kristín Gerðalíð**, guldsmedeelev i Norge

En gang var der en guldsmedeelev, som tænkte "Måske der er en guldsmed i Svalbard" og sendte en mail til Gullsmid Marina Van Dijk uden høje forventninger om positivt svar. Men svaret var forbløffende: "Tænk, efter 30 år er jeg faktisk begyndt at tænke på at få en lærling, og så skriver du. Så ja, jeg er interesseret!"

Og nogle måneder senere var jeg så i Svalbard! Øgruppen, hvor vinteren kan føles som et uendeligt mørke og sommeren uendeligt lys. Hvor der hverken er træer, får eller køer, men hvor rensdyr vandrer rundt i byen og i nogle tilfælde også isbjørne. Det sidste sker dog heldigvis sjældent.

Jeg kunne næsten ikke tro det, da jeg var der. Jeg boede i Longyearbyen med ca. 1.600 indbyggere, heraf 50 % udlændinge, der kommer fra 50 forskellige lande. Byen er oprindeligt en kulmineby, men nu er det turismen, som holder byen kørende.

Jeg ankom ved afslutningen af mørketiden. På det tidspunkt kunne man endnu ikke se solen, men der var nogle timers dagslys og med lyset

kom også kulden. Det koldeste, jeg oplevede var minus 32 grader. Mine øjenvipper begyndte at fryse på mindre end 10 min. Først d. 8. marts, som også kaldes Soldagen, så vi solen og fejrede, som man gør, at den var tilbage.

Guldsmed Marina

Min læremester Marina er hollandsk, og vi fejrede hendes 30-års jubilæum, imens jeg var hos hende. Hun har en lille butik, som kun er åben, når hun er på værkstedet. Men det kan være når som helst på døgnet, da der ikke er nogen fast åbningstid, og hun også sælger sine smykker i andre butikker.

Jeg har selv overvejet, men været skeptisk ift. idéen om at åbne mit eget værksted en dag. Så det var meget hjælpsomt at se, at det kan fungere at drive en virksomhed sådan. Marina er meget social og jeg fik mødt flere af hendes venner både på værkstedet og til andre arrangementer. Indimellem drak vi vores "10 kaffe" sammen med hendes værkstedsnabo, og et par gange foregik det udenfor i minus 5-10 grader.

Isbjørn, isbjørn og flere isbjørne...

Jeg lærte hurtigt, at det ikke duede at sige "det der smykke med isbjørnen...", fordi næsten alle smykkerne har minimum én isbjørn på! Jeg lærte nye metoder for at få forskellige overflader på metallet og fik øvet forskellige teknikker og loddemetoder. Jeg renoverede støb og lavede andre smykker fra bunden. En dag fik jeg en idé til en ny smykke-model, men Marina var ikke overbevist, om hun kunne lide den, men hun sagde så: "Prøv alligevel. Den bliver helt sikkert solgt, fordi isbjørne sælger!" Og så viste det sig heldigvis, at hun godt kunne lide den, da den var færdig.

Livet på Svalbard. En dans på roser?

Jeg havde længe ønsket at se Svalbard og forestillede mig, at det var et rent eventyr deroppe. Det viste det sig også at være for mig. Man kunne også sige, at det var en dans på roser. Men jeg og andre glemmer ofte, at roser har torne, og det har Svalbard også, især for de lokale.

Når man er elev eller turist og oplever alt det spændende og eventyrlige, kan man nemt glemme, at de lokale skal få enderne til at hænge sammen, at de lever deres liv på godt og ondt som alle andre, men at nogle ting bare er vanskeligere så langt nordpå.

Er du fx meget syg, må du tage til dit hjemland, fordi sygehuset på Svalbard er begrænset, og du får ikke lov til at bo og benytte sygehuse på fastlandet i Norge, medmindre du er norsk statsborger eller har anden tilknytning til at bo der. I Svalbard kræver det ikke visum at bo. Men så er det til gengæld næsten umuligt at få et arbejde, hvis du har et barn, som har brug for ekstra hjælp, for der er ikke et system, der støtter op om den slags. Og kun de, som har boet i Svalbard meget længe, kan få en gravplads og kun til asken, da permafrosten ville trykke ligene op igen.

Udlændinge har ingen stemmeret, vandet er forurenet, fødevarer og husleje er dyrt, og det var først i år, at regler om mindsteløn blev gyldige. Det har alt sammen mindet mig om, hvor godt jeg selv og folk i Danmark har det. Men alle eksemplerne til trods, så er der folk, der har boet i Svalbard i langt over 30 år og trives. Langt de fleste er tilflyttere og ved,

” Jeg har selv overvejet, men været skeptisk ift. idéen om at åbne mit eget værksted en dag.

Så det var meget hjælpsomt at se, at det kan fungere at drive en virksomhed sådan ”.

” Jeg lærte nye metoder for at få forskellige overflader på metallet og fik øvet forskellige teknikker og loddemetoder. Jeg renoverede støb og lavede andre smykker fra bunden ”

hvordan det er at være ny, og derfor er alle også meget inkluderende.

Af en så lille by at være så sker der virkelig også meget i Longyearbyen. Der er koncerter, to biografer, kunstneriske workshops og udstillinger, og så der er kunstnercafé en gang om måneden, som jeg har besøgt i min frokosttid. Marina syntes, det var en god måde for mig at møde andre på.

Fritid og natur

Longyearbyen har kun ca. 50 km med infrastruktur, så hvis du vil se noget mere end Longyearbyen, må du tage på gåtur, ski, hundeslæde, snescooter, båd eller ATV'er. Reglen i Svalbard er, at man ikke går mere end en kilometer uden for byen, uden at mindst en person har isbjørnbeskyttelse, dvs. gevær med, og det er ligegyldigt, hvordan du rejser.

Når man ikke har sine egne hunde, snescooter eller isbjørnbeskyttelse, så er eneste måde at tage med venner, som har eller tage på ture, som virksomheder tilbyder til turister. Og det er ikke billigt.

Marina har en hytte uden for byen, og som det er populært i Svalbard, tog hun mig med på hyttetur. Og herude i naturen blev det tydeligt, hvor Marina fik sin inspiration til sine smykker fra. Gletsjerne, blæsten i sneen og den akvamarinfarvede is. Jeg er meget taknemlig for, at jeg kunne arbejde hos hende i nogle måneder, og med hjælp fra OPU-ordningen havde lidt ekstra muligheder. Jeg er også

ret sikker på, at jeg på et eller andet tidspunkt vender tilbage.

“Jeg er måske ingen supermodel, men nu er jeg scootermode!”...

Jeg havde aldrig kørt snescooter, før jeg kom op til Svalbard. Men en aften så jeg, at en virksomhed ledte efter modeller til at tage med dem på en dagstur den næstkommende dag for at få taget billeder til markedsføring for deres virksomhed. Og med en elevs favoritord: “Det var gratis”. Det var midt på ugen, men Marina sagde “Bliv med! Du kan jobbe det ind senere”. Og det blev så første gang, jeg så et isbjørnefodspor. Siden blev ‘på scootertur’ min favorit måde at se Svalbard på.

Og ja, en dag fik jeg også set en isbjørn!

I oplæring på et hospice i Athen

Af **Maria Ewers Hagedorn**, social- og sundhedsassistentelev i Grækenland

Jeg rejste til Athen sammen med Ben fra min klasse, drevet af nysgerrighed, rejselyst og ønsket om at udfordre mig selv. Jeg ønskede at få en bredere forståelse for mit fag, men også for mig selv, mine styrker, grænser og ressourcer. At arbejde i et andet land gav en unik mulighed for at opleve, hvordan ressourcer, kultur og rammer påvirker pleje og menneskers livskvalitet.

Vi ankom til en stor lejlighed, kun til os, og allerede første dag gik vi op på en bjergtop med udsigt over byen (antal skridt den dag 27.000). Vi besøgte Hadrians Bibliotek og fandt vores kommende arbejdsplads, Hospice for Neuro-Disability (Asylo Aniation), som siden 1893 har taget sig af mennesker med alvorlige neurologiske sygdomme, ofte uden familie. Her bor ca. 110 patienter, de fleste sengeliggende gennem mange år. Mange kom som 17-årige og var nu mellem 50-97 år. Som spædbørn eller lidt ældre var de blevet efterladt på børnehjem, lænket til senge og gemt af vejen fra omverdenen, inden de blev gamle nok til at kunne komme på Asylo Aniation, hvor de mærkede kærlighed og rehabilitering for første gang.

Selvom faciliteterne er begrænsede, er personalet venligt og omsorgsfuldt. Det er tydeligt, at

stedet drives med hjertevarme og engagement, og det helt uden offentlig støtte, kun gennem donationer og velgørenhed.

Arbejdstiden lå mandag til torsdag fra kl. 9 til 14 (15), og varmen skulle man vænne sig til. Arbejdet var både fagligt og menneskeligt udfordrende. En del af personalet talte ikke engelsk, så vi brugte kropssprog og tegnsprog, og alligevel blev vi mødt med varme og imødekommenhed. Patienterne ønskede os omkring sig, og på trods af deres hårde liv udstrålede de en livsglæde uden lige. Det blev hurtigt tydeligt, at patienterne var hinandens familie. Personalet fortalte, at mange af dem ikke havde andre end dem, og derfor måtte de kompensere for den kærlighed, patienterne aldrig havde oplevet andre steder.

Fremmede procedurer og smittende smil

Mange procedurer levede ikke op til danske standarder. Der var fx ingen loftlifte, men manuelle forflytninger, genbrug af handsker og manglende skærmning af patienter. Personlig pleje foregik med kande vand og få klude, og alt dokumentation blev udført på papir. Jeg fulgte fysioterapeuterne, som brugte sansestimulering, massage og mekanisk cykling, for at aktivere selv de mest svækkede patienter.

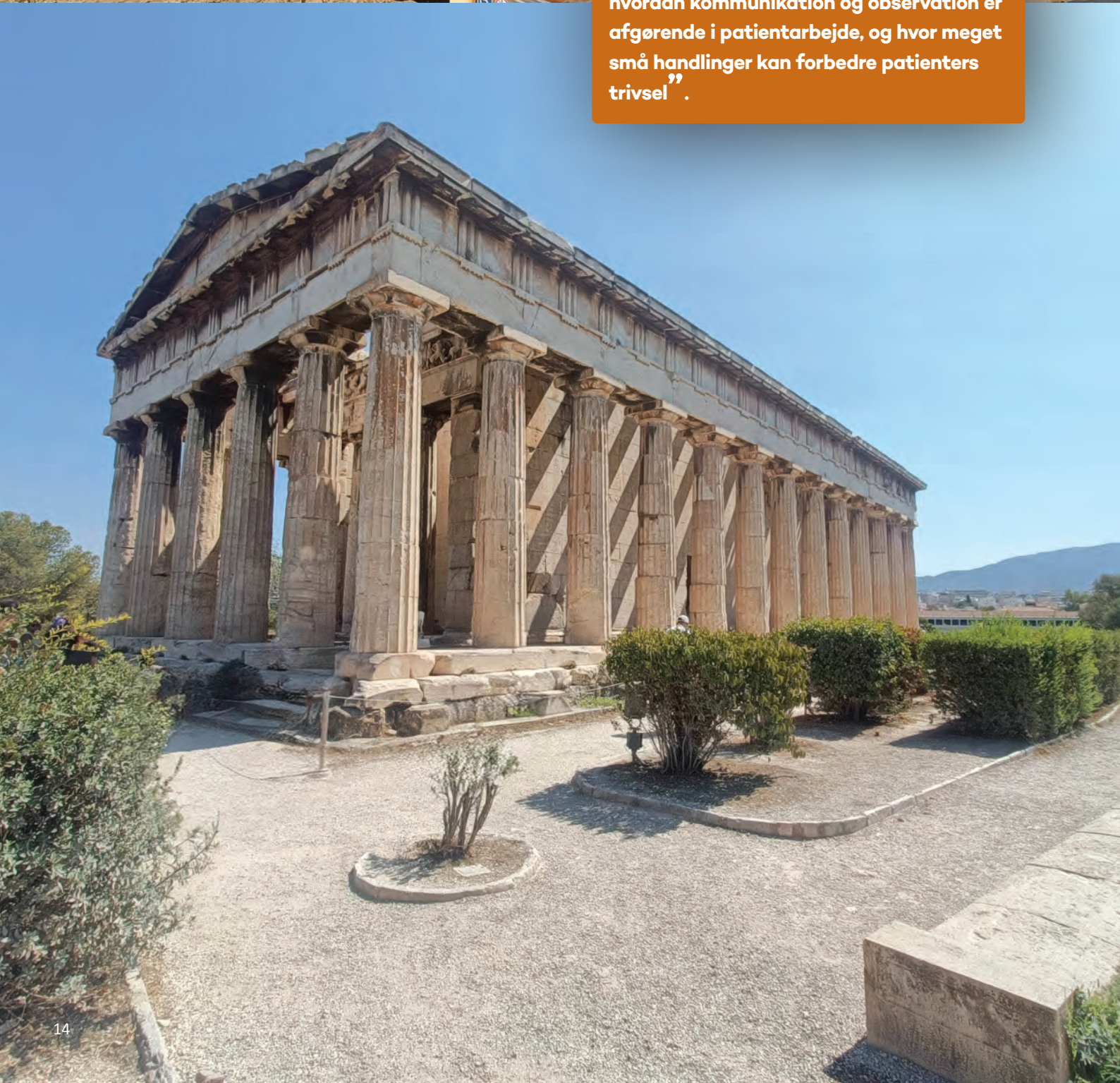

” Rapporten blev taget meget alvorligt af vores kontaktperson. Personalet begyndte at skifte handsker, en specialist i mund- og tandpleje blev ansat, og nogle patienter blev indlagt til behandling ”.

” Jeg har fået indsigt i, hvordan kreativitet og omsorg kan kompensere for begrænsede midler, hvordan kommunikation og observation er afgørende i patientarbejde, og hvor meget små handlinger kan forbedre patienters trivsel ”.

Jeg deltog i ernæringspleje via nasalsonde og observerede, hvordan patienter med modvilje blev motiveret til at spise, nogle gange på måder, der ikke ville være acceptable i Danmark.

Et mindeværdigt eksempel var en 97-årig, dement, sengeliggende patient uden sprog. Fysioterapeuterne stimulerede hendes ben på en cykelmaskine, mens kollegaen masserede skuldre, arme og ryg. Selv om hun flere gange faldt i søvn, blev hun fysisk og følelsesmæssigt aktiveret og hun kvitterede med et lille smil. Disse små handlinger viste mig, hvor meget sansestimulering og nærvær kan betyde, når ressourcerne er begrænsede.

Vi oplevede også glæden uden for hospice. En stor oplevelse var turen til handicapstranden, hvor fem patienter ad gangen fik "frihed" og bevægelse i vandet, en påmindelse om, hvor vigtig livskvalitet og sociale oplevelser er. Turene blev arrangeret fast hver tirsdag og fredag, og glæden hos patienterne, deres smil og energi, var smittende. Vi tog også selv en sejltur til Agistri, hvor roen, det klare vand og den smukke natur stod i skarp kontrast til byens travlhed.

Rapport og ændret praksis

Et højdepunkt i arbejdet var, da Ben og jeg lavede en rapport om hygiejneproblemer. Rapporten blev taget meget alvorligt af vores kontaktperson. Personalet begyndte at skifte handsker, en specialist i mund- og tandpleje blev ansat, og nogle patienter blev indlagt til behandling. Der blev også arrangeret workshops for personalet i korrekt hygiejne. At se, hvordan vores forslag førte til konkrete

forbedringer, var meget tilfredsstillende og bekræftede vigtigheden af observation, dokumentation og faglig sparring

Udover arbejdet oplevede vi Athen og lokal kultur, både de smukke historiske steder og barske realiteter som de hjemløse på gaden. Byens historie og arkitektur gjorde indtryk. Akropolis tårnede majestætisk over byen, mens Plakas smalle gader med farverige bygninger og små tavernaer indbød til opdagelse. Vi smagte græske specialiteter som souvlaki og moussaka, oplevede små markeder, og mødte lokalbefolkningen, der var både venlige og imødekommende. Selv transporten blev et eventyr, med metro, busser og scootere, der susede gennem smalle gader.

Opholdet har været enormt lærerigt, både fagligt og personligt. Oplevelsen har givet os et helt nyt perspektiv på, hvor stor betydning rammer og ressourcer har for pleje og værdighed, og hvor meget hjertevarme kan kompensere, når midlerne er små.

Jeg har fået indsigt i, hvordan kreativitet og omsorg kan kompensere for begrænsede midler, hvordan kommunikation og observation

er afgørende i patientarbejde, og hvor meget små handlinger kan forbedre patienters trivsel. Samtidig har oplevelserne i byen, møder med mennesker og små eventyr uden for arbejdet styrket min selvstændighed, fleksibilitet og mod til at træde ud af komfortzonen.

Jeg vender hjem med faglig inspiration, stærke minder og venskaber for livet, og med en dybere

forståelse af mig selv som fagperson, og med en kærlighed til Athen, dens kultur og menneskerne, der gjorde oplæringsperioden uforglemmelig.

Film

Af **Christian Holten Fregler**, anlægsgartnerlærling i Island

Filmene kan ses på
www.ufm.dk/opu

Se 1. præmiefilmen her:

Film

Af **Anna Storm**, tømrerlærling i Schweiz

Filmene kan ses på
www.ufm.dk/opu

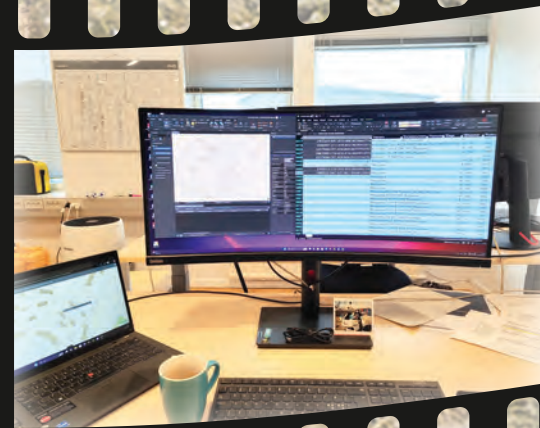
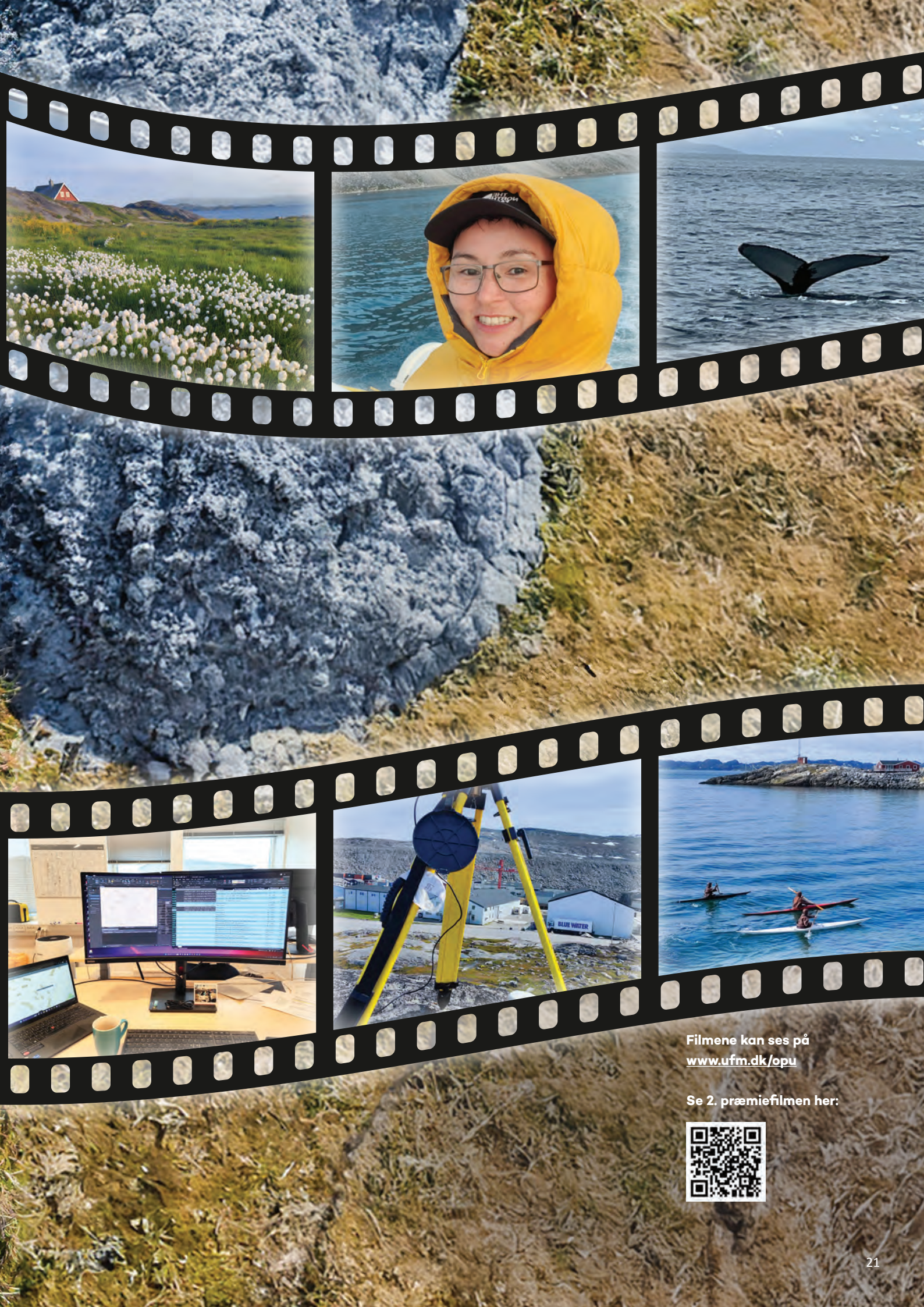
Se 2. præmiefilmen her:

Film

Af **Anna-Kristina Krogsgaard**,
teknisk designerlærling i Grønland

Filmene kan ses på
www.ufm.dk/opu

Se 2. præmiefilmen her:

Film

Af **Cecilie Solvei Holmfjord Jonassen**,
film- og tv-produktionsteknikerelev i USA

Filmene kan ses på
www.ufm.dk/opu

Se 3. præmiefilmen her:

